

GAZETA LWOWSKA.

We Wtorek dnia 25. Lipca 1815.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Dnia 19. b. m. przyjechał tu z Wiednia Jego Excelencyja Baron Hauer, Prezes C. K. Gubernium Galicyjskiego, Kawaler orderu S. Szczepana i złotego Krzyża honorowego.

P. Józef Müller, C. K. Radca Sądu kryminalnego Stanisławowskiego, mianowany przez N. Pana Radcę przy Sądzie szlacheckim w Tryjeście, a P. Grzegorz Krasnowski, Akcesista przy Sądzie szlacheckim polski, Akusantem tegoż Sądu.

Z Wiednia d. 18. Lipca. — J. C. K. Apostolska Mość raczył swojego Szambelana i tajnego Radcę, Xięcia Kaunitz-Rietberg, mianować Ambasadorem przy N. Królu Hiszpańskim; Hrabiego Józefa Trautmannsdorf-Weinsberg, nadzwyczajnym Posłem i pełnomocnym Ministrem przy Jego Królewicowskiej Mości W. Xięciu Badeńskim; a Hrabiego Ferdynanda Marescalchi nadzwyczajnym Posłem i pełnomocnym Ministrem przy Jego Królewicowskiej Mości, Arcy-Xięciu Franciszku, Xięciu Modenińskim.

Polny Marszałek-Porucznik i naczelny Dowódca w Austrii poniżej Ensy, Baron Strauch, mianowany przez N. Pana Wice-Gubernatorem twierdzy Moguncyi, a Szambelan J. C. K. Mości Hrabia Alfons di Porcia, Wiceprezesem gubernialnym w Weneceji.

Xiążęco-Waymarski tajny Radca Göthe (znany ze sławą Uczony), ozdobion przez N. Pana Krzyżem kommandorskim Austriackiego orderu Leopolda, a P. Raab, Dyrektor Policji Weneckiej, małym Krzyżem tegoż orderu.

JX. Augustyn Gruber, Proboszcz Infułat, tudzież Radca nadworny i Assessor centralney urządzający Kommissyi nadwornéy, mianowany Biskupem w Laybachu.

P r u s y .

Gazety Berlińskie ogłosiły następującą Uchwałę Królewską, tyczącą się utworzenia Reprezentacji Ludu:

My Fryderyk Wilhelm, z Bógżę łaski Król Pruski i t. d.

Urządzeniem Naszém pod d. 30. p. m. postanowiliśmy dla Monarchii Naszey porządną administracyę, z zastrzeżeniem dawnych stosunków prowincjonalnych.

Świadczą wprawdzie dzieje Państwa Pruskiego, iż dobroczynny stan wolności obywatelskiej, i trwałość sprawiedliwéy, na porządku opierającej się administracyi, w przyświatach Władców i ich jedności z Ludem miały dotąd owe bezpieczeństwo, i jakie przy niedoskonałości i niestałości urzędzeń ludzkich może być osiągnięciem.

Aby wszelako tém mocniej były ugruntowane, Narodowi Pruskiemu dana była rekoymia zaufania naszego, a zasady, według których Przodkowie Nasi i My sami rządy Państwa Naszego z Oycowską pieczętowitością około szczęścia Poddanych Naszych sprawowali, potomności wiernie podane i za pomocą dowodów na piśmie, iako Konstytucya Państwa Pruskiego, trwale zachowywane były, postanowiliśmy co następuje:

§. 1. Ma bydź utworzona Reprezentacya Ludu.

§. 2. Na ten koniec: a) mają bydź przywrócone Stany prowincjonalne, gdzie z więk-

szą lub mniejszą mocą jeszcze istnieją, i stosownie do potrzeby czasu urządzone; b) gdzie teraz nie masz Stanów prowincjonalnych, mają być ustanowione.

§. 3. Ze Stanów prowincjonalnych obrane będzie zgromadzenie Reprezentantów Ludu mające mieć posiedzenie swoje w Berlinie.

§. 4. Władza Reprezentantów Ludu rozciąga się do obrad o wszelkich przedmiotach prawodawstwa, tyczących się praw osobistych, własności obywatelskiej i podatkowania.

§. 5. Ma być postanowiona niezwłocznie Kommissya, składająca się z światłych Urzędników i Właścicieli z Prowincyi.

§. 6. Kommissya ta ma się zajmować:
a) urządzeniem Stanów prowincjonalnych;
b) urządzeniem Reprezentantów krajowych;
c) wypracowaniem Aktu konstytucyjnego według ustanowionych zasad.

§. 7. Kommissya zbierze się dnia 1go Września roku bieżącego.

§. 8. Dopełnienie niniejszj Uchwały poleca się Naszemu Kanclerzowi Stanu, który Nam potem prace Kommissyi przedłoży.

On mianuje członki Kommissyi, i w niej przyjdzie; gdy sam zasiadać nie może, upoważniony wyznaczyć Zastępcę.

W dowód czego niniejsze urzędzenie własną ręką podpisawszy, pieczęcią Królewską stwierdziliśmy.

Działo się w Więdnui d. 22. Maia 1815.

(L.S.) Podpis: Fryderyk Wilhelm.

K. Xiążę Hardenberg.

Gazeta Poznańska, przybrała teraz tytuł Gazety W. Xięstwa Poznańskiego, i ogłosiła po trzykroć następujący Patent do Mieszkańców tegoż W. Xięstwa:

Stosownie do Patentu wzięcia possessyi z dnia 15. Maia 1815. roku, i tjeżne daty osobno wydrukowanego i tu załączonego Pełnomocnictwa, raczył mi Najjaśniejszy Król Jmć Pruski, Nasz Najłaskawszy Król i Wielki Xiążę, polecić odebranie uroczystego hołdu dziedzicznego od wszystkich w ogóle Mieszkańców Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, i do poczynienia potrzebnych ku temu zamiarowi rozporządzeń, rozkazem swym najłaskawiej upoważnić.

W dopełnieniu i na mocy onego obratem i oznaczam dzień trzeci miesiąca Sier-

pnia roku terażniejszego na odbycie tego ważnego i uroczystego Aktu, w mieście Stolecznem i Rezydencyjnalnem Poznaniu, i wzywam na ten koniec niniejszém wszelkie Stany, duchowne i świeckie Zwierzchności, Posiadaczów, Właścicieli i Mieszkańców Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, aby na dwa dni przed powyższym terminem złożenia hołdu w Poznaniu stanęli, u mnie się opowiedzieli, przybycie swe w Protokóle zapisali, Pełnomocnictwa złożyli, a w terminie samym hołdu Najjaśniejszemu Królowi, tudzież Królewskiemu i Wielko Xiążęcemu Domowi, przysięgę wierności i podległości złożyli, Króla Naszego Najmiłostwitszego Pana, iako swego terażniejszego Króla i Panującego, Dziedziców i Następców zaś Domu Królewskiego, iako swych przysłych Panujących uzoali.

Wola jest Najjaśniejszego Pana, aby Biskupi, Prałaci i Dygnitarze, równie wszelkie duchowne i świeckie Zwierzchności, Prowincyały zgromadzeń zakonnych, w swym i tychże ogromadzeń imieniu, wszyscy w ogóle i każdy w osobna, osobiście lub w przypadku niewalczonych przeszkód, przez Pełnomocnika, opatrzonego w dostateczną przed Notaryuszem sporządzoną Plenipotencyą, stawił się: Obywatele i Mieszkańcy Stanu Szlacheckiego osobiście, lub przez Deputowanych, tak jednak: aby z każdego Powiatu najmniej cotęry osoby z Szlachty, cotery z Duchownych i Pasterzy, i sześć Soltysów ze wsiów; od Magistratów zaś każdego miasta Burmistrz lub Radny, do powyższego hołdu od Kraiu umocowani i wysłani zostali.

Wszyscy ci Pełnomocnicy i Deputowani od Stanu Szlacheckiego, od Duchownych i Miast, mają być opatrzeni w spis dostateczny, i również przez Notaryusza zeświadczony przytomnych i nieprzytomnych w właściwym każdym obwodzie Mieszkańców Szlachty, iako i osób Magistratu i Duchownych każdego miejsca, Prowincyały zaś podległych im Klasztorów, i spis takowy maie mieć oddać.

Dla większj ważności, niniejszy Patent własnoręcznie podpisem moim i wyciśnieniem powierzonj mi pieczęci Królewskiej, stwierdziłem.

Zalecam, aby takowy przez publiczne pisma Wielkiego Xięstwa Poznańskiego i przez Kursorje w Powiatach ogłoszanym, na drzwiach kościelnych przybitym, i przez trzy po sobie idące Niedziele z ambon czytany był.

Względem dopełnienia takowego rozkazu za odpowiedzialniemi są Zwierzchności, do

których Publikacya należy, i mają przed trzecim Sierpnią wykazać mi onego skutecznienie.

Dań w Berlinie dnia 22. Czerwca 1815 roku.

Namiestnik Króla w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem:

A. Radziwiłł.

Do tego Patentu załączone jest następujące pełnomocnictwo, dane Namiestnikowi Królewskiemu w W. Xięstwie Poznańskiem: My Fryderyk Wilhelm, z Bożey łaski Król Pruski &c. &c.

Zostaliśmy przez okoliczności terażniejsze wstrzymani, odebrać w Osobie hołd dziedziczny w przypadłym Nam na powrót Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, i umyśliliśmy przyjęcie onego polecia Naszemu w rzeczonym Wielkiem Xięstwie Namiestnikowi, Xięciu Jmci Antoniemu Radziwiłłowi. — Na ten koniec mocą niniejszego listu otwartego udzielamy Pełnomocnictwo Naszemu Namiestnikowi w wielkiem Xięstwie Poznańskiem, Xiążęciu Jmci Antoniemu Radziwiłłowi, aby Mieszkańców rzeczonego, do Naszego Państwa na powrót przypadłego Wielkiego Xięstwa, do Poznania wezwał, i tam od nich lub ich Reprezentantów, w Imieniu Naszém hołd Kraiu dziedziczny przyjął. — W dowód czego niniejsze Pełnomocnictwo własnoręcznie podpisaliśmy.

Dań w Wiedniu dnia 15. Maia 1815.

Fryderyk Wilhelm.

Xiążę Hardenberg.

Wielka Brytania.

Dnia 22. Czerwca podano obu Izbowi Parlamentu Angielskiego następujące Poselstwo Xięcia Rejenta:

„Zastanowiwszy się Xiążę Rejent nad świetnym i znakomitým zwycięstwem, odniesioném przez wojsko Angielskie pod Xięciem Wellingtonem dnia 18go Czerwca nad wojskiem Francuzkiem pod osobistym dowództwem Bonapartego, które to zwycięstwo stawę oręża Angielskiego na nowo wywyższa i do niepodległości Europy nie mało się przyczynia, zaleca Parlamentowi użyć się skutecznych środków dla dania nowego dowodu zyczliwości Parlamentu za nasz komite usługi Xięcia Wellingtona, tudzież

wdzięczności i szczodrośliwości Narodu Angielskiego.

W skutku tego poselstwa wniósł Minister wojny, Lord Bathurst, d. 23. Czerwca w Izbie Wyższej aby Izba uchwaliła podziękowanie Lordowi Wellingtonowi i wojsku będącemu pod dowództwem jego. „Przekonany jestem (przydaj), iż Izba Wyższa chętnie się uiszczy z wdzięczności, iaka się szlachetnemu Wodzowi należy, który tak chlubnie rozpoczął kampanię. Bonaparte sam pierwszy zaczął. Nie może on tym razem narzekać na żywioły i porę roku; nie może się żalić, iż go ci odstąpili, którzy mu wsparcie swoje przyrzekli; nie może mówić, iż był przymuszony wydać bitwę. Owszem mógł obracć czas, mieysce i przeciwników swoich. W takich okolicznościach wydał on bitwę; był odparty, a potem i sam napadniony. Uważano w kampaniach Xięcia Wellingtona na półwyspie, iż systematem jego było nie uderzać, ale czekać natarcia; lecz okoliczności przymuszały go do tego. Wszakże nie trzeba zapomnieć, iż szlachetny Lord, mając dostateczną siłę, z każdej okoliczności iak najlepiej korzystać umiał, iak się zdarzyło pod Vittoria. W téy ostatniej bitwie dowiódł on wielkoy swołey bieglności tak w odpornym, iak zaczepnym boiu. Dwudniowa potyczka poprzedziła bitwę dnia 18.; w obu dniach Prusacy i wojsko Angielsko-Sprzymierzone utrzymali się na pobojowisku. Lecz gdy Prusacy w ostatniej rozprawie utracili 16,000 ludzi, ponieważ nie chcieli brać paradowu, a znaczna część ich wojska ieszcze nie stanęła w linii, poloy Marszałek Blücher dogodnieyszą osądził rzeczą cofnąć się ku posiłkom swoim. Stosownie do tego obrotu cofnął się także Lord Wellington do Waterloa. Tam uderzył nieprzyjaciel na wojsko nasze z całą siłą swoją, wyjąwszy jeden korpus, który był wystany dla uważania Prusaków. Wojsko nieprzyjacielskie walczyło z nieustraszcnością własną temu Narodowi, ale przyjęte było z niemałą nieustraszczością od wojska naszego. Ku wieczorowi sam Bonaparte na czele gwardyi uderzył na gwardye Angielskie, które go odparły. Potém nastąpiło natarcie Lorda Wellingtona, które się skończyło na zupełny klęsce nieprzyjaciela.“

Wielu Cłonków mówiło na pochwałę Lorda Wellingtona, a wniosek Lorda Bathurst jednomyślnie przyjęto.

Lord Bathurst wniósł potem podziękowanie Xięciu Blücherowi i wojsku Pruskiemu.

skiemu, które jednomyślnie uchwalonem zostało.

W Izbie Niższej Lord Castlereagh wniósł podziękowanie Xięciu Wellingtonowi i poln. Marszałkowi Xięciu Blücherowi i wojskom, pod ich dowództwem będącym. „Zastanowiwszy się (zwał) nad politycznymi i moralnymi skutkami tego wielkiego zwycięstwa, nie możemy zaprzeczyć, iż przez nie zapewnionem zostało bezpieczeństwo Kraju, z którym tak ściśle złączeni jesteśmy, to jest Niderlandów. Widoczną było rzeczą, iż wojsko, które pierwsze zaczęło działać zacznie, wielkie odniesie korzyści, ponieważ całą siłę swoją ku jednemu punktowi obrócić mogło. Gdyby Lord Wellington i Xiąże Blücher byli skupili wojska swoje dla działania wstępnym boiem, byłiby musieli odstąpić wielką część Niderlandów, i zostawić ją w otworem nieprzyjacielowi. Było więc ich polityką działać odpornie. Bonaparte korzystał z tego z włościwą mu szybkością. Zebrał jego wojsko wynosiło około 140,000 ludzi. Był to sam wybor wojska Francuzkiego. Uderzył z nim, i udało mu się w dwóch pierwszych dniach odeprzeć wojsko sprzymierzone. Dnia 18go uderzył z siómią korpusem na Angielsko-Sprzymierzone wojsko w nadziei, że wojsko Pruskie nadto ucierpiało, aby mogło pośpieszyć na pomoc. Liczba wojska naszego nie wynosiła nad 64,000, ponieważ 25,000 pod Xięciem Fryderykiem Oranijem było odłączonych. Za odniesione zwycięstwo wielce obowiązani jesteśmy walecznemu wojsku Króla Pruskiego. Zbliżenie się jego podało Xięciu Wellingtonowi sposobność natarcia wstępnym boiem na nieprzyjaciela, co tak wielkie skutki sprawiło. Xiąże Wellington narażał się na największe niebezpieczeństwo.“ — Izba uchwaliła podziękowanie. Kanclerz skarbowy wniósł potem, aby wyznaczona była summa 200,000 funt. szterl. na wystawienie domu dla Lorda Wellingtona. — Zezwolono.

Lord Castlereagh wyjechał d. 1go Lipca rano na ląd stały. Dnia 30. Czerwca wniósł jeszcze w Izbie Niższej, aby na pamiątkę zwycięstwa pod Belle Alliance wystawiony był pomnik urodowy. P. Banks popierając ten wniosek przydał, aby ten pomnik był przyzdobiony dziełami sztukowemi, które Francuzi w przeszłych kampaniach z obcych Kraiów zabrali, a których jest mnóstwo w Paryżu; albowiem nie można tego przypuścić, żeby przy drugim

zdobyciu Paryża, tak iak przy pierwszym, chciano zostawić Narodowi Francuzkiemu zrabowane dzieła sztukowe!

Z portów Francuzkich już przybywały znowu do Anglii okręty i baty pocztowe.

Francya.

Twierdze *Avesnes, St. Quentin, Cambrai, Peronne, Douai, Bapaume* i *Arras* uznaly już władzę N. Króla Ludwika XVIII., który, odprawiwszy d. 26. Czerwca po południu wiażd swój uroczysty do twierdzy *Cambrai*, wydał natychmiast następującą odezwę do Ludu Francuzkiego:

Król do Francuzów.

Dowiaduję się, że jedna brama Królestwa Moiego odwarła, i pośpieszam. Pośpieszam dla wyprowadzenia z błędu Poddanych Moich obłąkanych, dla zmniejszenia klęsk, którym zapobiedz chciałem, dla postawienia Mnie po raz drugi między wojskami Sprzymierzonymi a Francuzami w nadziei, iż względy na Moją osobę na ich się dobro obróca. W tym tylko sposobie chciałem należeć do woyny. Nie pozwoliłem, aby który z Xiążąt krwi Moiej znaydował się w obcych szeregach, i powściągnąłem od wagę sług Moich, którzy mogli przy Moim stanąć. — Gdym na ziemię Ojczyzny powrócił, miło mi jest przemówić z ufnością do Ludów moich. Stanawszy między nami, zastałem umysły w zaburzeniu i miotane przeciwnymi sobie namiętnościami. Wszędzie zachodziły trudności i przeszkody. Rząd Mój miał popełnić błędy, i może je popełnił. Są czasy, w których nayezystsze chęci nie są dostatecznymi do kierowania, a niekiedy nawet obłąkują. Samo tylko doświadczenie mogło być przestroją; będzie się miało na nie bacznosc; chcę tego wszystkiego, co Francją ocali. Poddani Moi nauczyli się przez srogie próby, iż zasada prawności Monarchów jest duszą fundamentalnych zasad towarzyskiego porządku, i tą, na której może się u wielkiego Ludu ugruntować rozsądna i porządna wolność. Nauka ta stała się nauką całej Europy, a Ja ją w Karcie Moiej konstytucyynęj wykazałem, i chcę jeszcze przydać do tej karty takie rzeczy, któreby jej dobrodzieystwa zapewniły. Jedność Ministerstwa jest najmocniejszém dobrodzieystwem, iakie ofiarować mogą. Rozumiem, że jest ta jedność, i że szczerze i pewne postępowanie Rady Moiej zas

bezpiecza wszelkie interesa, i obawę u przęta. Mówiono nie dawno o przywróceniu dziesięcin i praw feudalnych. Nie potrzeba nawet odpowiadać na tę bań, wymyśloną przez powszechnego nieprzyjaciela; nie poniży się Król Francuzki tyle, żeby miał od pierać potwarze i kłamstwa, których źródło aż nadto wykazał pomyślny skutek zdrady. Czyliż nie Ja sam doradziłem Jzboń, i kazałem skutecznie przedać dóbr narodowych? Nikt temu zaprzeczyć nie może. — W tych ostatnich czasach Poddani Moi wszelkich klas dali mi dowody przywiązania i wierności. Chcę aby wiedzieli, iakem na nie był czuły. Z pomiędzy wszystkich Francuzów wybiorę tych, którzy do Moie i Familii Moiey mają mieć przystęp. Tych tylko z oblicza Moiego chcę wyłączyć i oddalić, których sława sprawia boleść Francyi, a postrach Europie. W spisku uknowanym przez nich spostrzegam wielu Poddanych Moich obfakanych, a niektórych winnych. Przyrzekam (a wie cała Europa, że nigdy na próżno nie przyrzekam), iż obfakany Francuzom przebaczę wszystko, co zaszło dotąd, iakem się z Lille wpośród też oddalił, aż do dnia dzisiejszego, w którym wśród tylu okrzyków przybyłem do Cambrai. Ale już krew Dzieci Moich przelana przez zdradę, iakię nie masz przykładu w kronikach Swięta. Zdrada ta sprowadziła obcych w głąb Francyi. Każdego dnia dowiaduję się o nowym nieszczęściu. Wioienem dostojności tronu Moiego, dobru Ludów Moich, i spokojności Europy wyłączyć z pod przebaczenia Sprawców i podżegaczy tego okropnego spisku. Obie Jzby, które zwołać niezwłocznie umyśliłem, wskażą ich i podadzą na zemstę praw. — Francuzi! Z takimi uczuciami wraca do Was ten, którego czas nie mógł odmienić, nieszczęście zmordować, niesprawiedliwość zrazić i ukorzyć. Król, którego Przodkowie od 8 wieków nad Waszymi panowali, wraca dla poświęcenia reszty życia swojego obronie i pocieszeniu Waszemu. — Dań w Cambrai dnia 28. Czerwca r. p. 1815., a panowania naszego 21go.

Podpisano: Ludwik.

Z rozkazu Króla :

Minister Sekretarz Stanu do spraw zagranicznych :

Xiążę Talleyrand.

Gazety Parykie z dnia 30go Czerwca zawierają następujący list, wielkię uwagi godny, który pisał d. 26. Czerwca Marszałek Ney do P. Fouché (Xiącia Ortranto):

„Mości Xiążę! Nayobelżywsze i nayfałszywsze wieści rozchodzą się od dni kilku między Publicznością o moim postępowaniu w téy krótkiëy i zaszczytnëy wyprawie; Gazety ie powtarzają i zdsią się tę nayzawistniejszą potwarz potwierdzać. Kiedy już przez lat 25 ciągle za sławę i niepodległość moiey Oyczyzny walczyłem i krew moią przelewałem, odważono się mię obwiniać o zdradę; wytyksią mię przed Ludem, nawet przed Woyskiem iako sprawcę nieszczęścia, które ie spotkało! — Zmuszonym będąc przerwać milczenie (bo ieżeli w ogólności rzeczą iest nieprzyjemną o sobie mówić, tedy iest nią szczególniëy, gdy oczernienia zbijać wypada), udać się do Ciebie Mości Xiążę, iako Prezesa Rządu tymczasowego, dla przełożenia Ci w wiernym opisietego, czego ia świadkiem byłem.“

„Dnia 11. Czerwca otrzymałem rozkaz Ministra Woyny, abym się udał do główney kwatery Cesarzkiey. Nie miałem wcale żadnego dowództwa, ani wiadomości o skądzie lub sile woyska; ani Cesarz ani Minister nie powiedzieli mi wprzódy nic takowego, zczegobym nawet mógł być wnosić, że do téy wyprawy użytym zostanę; rozkaz ten był tedy dla mnie całkiem nadszpodziany; nie miałem koni, ekwipażów i pieniędzy, a musiałem ich pożyczyc dla udania się na moie przeznaczenie. Przybyłem d. 12. do Leonu, d. 13. do Avesnes, ajd. 14. do Beaumont; w tym ostatniem mieście kupiłem u Marszałka Xiącia Treviso dwa konie, z któremi dnia 15go, w towarzystwie moiego pierwszego Adjutanta, iednego tylko Officera, którego przy boku moim miałem, udałem się do Charleroi, gdzie właśnie w téy chwili stanąłem, gdy nieprzyjaciel, napadnięty od naszego lekkiego woyska, cofnął się przez Fleurus i Gosselies. Cesarz kazał mi natychmiast stanąć na czele 1go i 2go korpusów piechoty, dowodzonych przez Jenerałów Poruczników Erlon i Reille, iedny dywizyi lekkiey iazdy pod sprawą Jenerała Porucznika Piré, iedny dywizyilekkiey iazdy gwardyi dowództwa Jenerałów Poruczników Lefebvre-Desnouettes i Colbert, i dwóch dywizyi iazdy Hrab. Valmy, co wszystko ośm dywizyi piechoty, a cztery iazdy szyniło. Ztém wszyst-

kiem, którego jedyną część miałem pod rozkazami moimi, odparłem nieprzyjaciela i zmusiłem go do opuszczenia Gosselies, Frasnes, Mollet i Heppignies; tam zajął wojsko moje w wieczór stanowisko, wyciąwszy korpus pierwszy, który jeszcze stał w Marchiennes, i dopiero dnia następującego ze mną się połączył. — Dnia 18go rozkazano mi uderzyć na Anglików w ich stanowisku pod Quatre-bras. Ruszyliśmy na nieprzyjaciela z zapalem, którego trudno jest opisać. Nic nie mogło się oprzeć naszej natarczywości; bitwa stała się powszechną, a zwycięstwo nie było wątpliwym, gdy w chwili, w której pierwszy korpus piechoty, zostawiony ode mnie we Frasnes w odwodzie, na przedzie chciałem posunąć, do wiedziałem się, że Cesarz nie uwiadomiwszy mnie o tém bynajmniej, zarządził już tym korpusem i dywizją Jenerała Girarda, należącą do 2go korpusu, powołać ich do St. Amand dla wspierania swego lewego skrzydła, które zwodziło z Prusakami gorącą potyczkę. Cios, który mi ta wiadomość zadała, był strasznym. Mając teraz pod rozkazami moimi trzy tylko dywizye w mieście ośmiu, na które się spuszczałem, zmuszony byłem rzec się zwycięstwa, i pomimo całego moiego natężenia, pomimo męstwa i żarliwości mojego wojska, nic więcej uczynić nie mogłem, jak tylko to, że do końca dnia utrzymałem się w stanowisku moim. Około godziny ótej w wieczór, odesłał mi pierwszy korpus Cesarz, któremu tenże wcale nie był użytecznym. Tym sposobem zostały 25 do 30 000 ludzi, że tak powiem, sparalizowanymi, i przechadzali się tylko z karabinem na ramieniu, z lewy na prawą, a z prawy na lewą, nie robiwszy ani jednego wystrzału.

„Nie mogę wstrzymać się na chwilę w opowiadaniu moim, bez zwrocenia Mości Xiążę Twojej uwagi na wszystkie skutki tego fałszywego poruszenia, a w ogóle na złe zarządzenia dnia tego. — Przez takich to na przykład los fatalny Cesarz, w miejsce użycia całej swęj sily przeciw Lordowi Wellingtonowi (który nadspodzianie napadnięty nie byłby w należytem przygotowaniu), uważał to natarcie jako rzecz potoczna? Jakże mógł Cesarz po przejsciu Sambry, myśleć o możności stoczenia dwóch bitew w dniu jednym? A przecież to wszystko zdziałanem było na przeciw siłom zbrojnym, które dwakroć tak były mocnymi jak nasze,

a Woyskowi, którzy to widzieli, nie mogli dotychczas jeszcze pojąć tego. — Gdyby był zamiast tego, zosiawił jeden obserwacyjny korpus dla trzymania Prusaków na wodzy, a mnie wsparł najmocniejszymi massami swoimi, tedyby wojsko Angielskie między Quatrebras i Gemappe bez wątpienia przemiesionem zostało, a posada, która obce sprzymierzone wojska rozdzielała, w naszybył pozostawała była mocy. W ówczas to byłby wódt Cesarz prawy bok Prusaków oskrzydlić, i znieść ich także zupełnie. Powszechna była opinia we Francyi, a szczególnie w woysku, że Cesarz zechce użyć naprzód wszystkiego dla zaresienia wojska Angielskiego, iakoż i okoliczności bardzo temu sprzyjały; ale przeznaczenie inaczej postanowiło.

„Dnia 17go ruszyło wojsko, w kierunku ku Mont St. Jean. Dnia 18go wszczęła się bitwa o 1wszą godzinie, a chociaż bulletyn, który ją opisuie, nie czyni o mnie żadney wzmianki, przecież nie potrzebuje nic więcej powiedzieć, jak tylko, że byłem w tęj bitwie. Mówił już o nię Jenerał Porucznik Hrabia Drouot w Jzbie Parów; opowiadanie jego jest prawdziwie wyjątkiem kilku ważnych faktów, o których zamłczał, lub nie wiedział, a które ja do wiadomości podać muszę. Około godziny 7mej w wieczór, po najstrasliwszém rzucie, taką kiedy widziałem, przybył do mnie Jenerał Lobedoyere od Cesarza z doniesieniem, że Marszałek Grouchy w prawą postępuje i na lewe skrzydło połączonych Anglików i Prusaków naciera; Jenerał ten przeciechał przez całą linię i rozszerzył tę wiadomość pomiędzy żołnierzami, których odwaga i poświęcenie się zawsze równemi były, i którzy w owęj chwili nie zważając na natężenia, które ich, zmordowały, nowe tego dali dowody; ale i także wielkiem było moje zadumienie, wyrzec muszę, moje niezukontentowanie, gdy w kilka minut potem dowiedziałem się, że Marszałek Grouchy nie tylko że nie przybył na nasze wsparcie, jak właśnie przed całym wojskiem zapewniano, ale że 40 do 50,000 Prusaków na sam koniec lewego skrzydła naszego natarło i do odwrotu je zmusiło. Czyli się Cesarz zawódź względem chwili, w której go Marszałek Grouchy mógł wesprzeć, czy też pochód tego Marszałka przez natężenia nieprzyjaciela przewlecionym był dłuższy, jak sobie obiecywano, to jednak jest rzeczą pewną, że Marszałek Grouchy wahał, gdzie

nas o jego nadciąganiu wiadomiono, znajądował się jeszcze pod Wavre nad rzeką Dyle, co dla nas równie tyle znaczyło, iak gdyby się o sto mil (Francuzkich) od naszego pola bitwy znajdował.“

„Zaraz potem postrzegłem zbliżające się cztery pułki gwardyi średniéy, dowodzone przez Cesarza, który chciał z tém woyskiem ponowić natarcie i środek nieprzyjaciela przełamać; rozkazał mi z Jenerałem Friant posunąć się na czele tych pułków; Jenerałowie, Officerowie, żołnierze, wszyscy okazali ducha wcale nieustraszonego; ale korpus ten był za słabym, niż aby mógł sile, iaką nieprzyjaciel przeciw niemu stawiał, długi dawać odpór, a nadziei, którą to natarcie na chwilę czyniło, wkrótce zaniechać musiano. Jenerała Friant ugodziła kula przy boku moim; po de mną samym został kón ubitym, a ja padłem pod nim. Mężni, którzy z téy straszney bitwy powróczą, oddadzą mi za pewne sprawiedliwość, że mię przez cały wieczór pieszo, z pałaszem w ręku widzieli, i że ja byłem jeden z ostatnich, który tę morderczą widownią dopiero wtenczas opuściłem, gdy nas do odwrotu zmuszono.“

„Tymczasem ciągnęli dalej Prusacy zaczępe poruszenia swoje, a prawie skrzydło nasze widocznie ustępowało. Anglicy z swéy strony także się na przód posunęli. Mieliliśmy jeszcze cztery czworograny dawnéy gwardyi, które dla zastonienia odwrotu korzystnie postawionemi były. — Ci mężni grenadyerowie, ten wybór woyska, będąc zwołna do odwrotu zmuszonymi, bili się o każdą stopę ziemi, aż nakoniec przywaleni przemocą, wszyscy prawie zabitymi zostali. Tu dopiero rozstrzygnęło się wsteczne poruszenie, a woysko nie tworzyło już nic więcej, iak tylko pomieszaną kolumnę; nie poszło jednakże woysko w rozsypkę, ani było krzyku: *Sauve qui peut!* (Ratuj się, kto możesz!) iak się ważono woysko w buletynie oczernić. Ja z méy strony znajdowałem się zawsze przy tylnéy straży, za którą szedłem piechoto, bo mi wszystkie konie ubito; osłabiony zupełnie nat żeńiami, kontuzjami okrzyty, nie miałem już siły iśćz dalej; życie moje winien jestem jednemu kapralowi z gwardyi, który mię w moim pochodzie wspierał i w całym odwrocie nie odstąpił. O godz. 11 téy w nocy znalazłem Jenerała Porucznika Lefebvre Desvignettes; jeden z Officerów iego, Major Schmidt był tak wspaniałym, że mi swego iedynego konia, którego miał jeszcze, odstąpił.

Tak tedy przybyłem o godz. 4 téy zrana do Marchiennes-au-Pont, sam jeden, bez Officerów, nie wiedząc co się stało z Cesarzem, którego na krótki czas przed końcem bitwy zupełnie z oczu straciłem i za poymanego, lub zabitego poczytywać mogłem.

„Oto jest Mości Xiążę, dokładne opisanie téy nieszczęśliwéy wyprawy. — Pytam się tedy tych, którzy z pięknego tego i licznego woyska jeszcze pozostali, iak można kładź na karb móy to nieszczęście, którego woysko to padło ofiarą, i którego wojenne roczniki nasze przykładowi nie mają! Mówią, że zdradziłem Oycyznę, ja, co wieły usługach zawsze okazywałem gorliwość, którą podobno za daleko posunąłem, i która mię na bezdroża wprowadziła magła; ale to oczerwienie się jest i nie może byćz wsparte żadnym czynem, żadną okolicznością, żadnym domysłem; z każdé więc mogą pochodzić te zawistne wieści, które zmagła, z tak straszliwą rozszerzyły się szybkością? Gdybym przy badaniach, którebym mógł przedsięwziąć, nie obawiał się równie prawdy odkryć, iako miéy nie chcieć wiedzieć, powiedziałbym, iż według wszystkich tego sądzę, że byłem oszukany sposobem niegodnym, i że zastonę zdrady starano się pokryć błędny niedorzeczności téy wyprawy, — błędy które chroniono się dobrze wyznać w buletynie, co był wydanym, i na które na próżno postawiałem z takim głosem prawdy, iakim niedawno w Izbie Karów słyszeć się dałem. — Oczekuję po sprawiedliwości W. X. Mości i po Jego okazywanéy mi zawsze grzeczności, że każesz przez dobroć swoją umieścić list ten w Gazetach i sprawić to, aby, ile byćz może, stał się publicznym. — Ponawiam W. X. Mości zapewnienie moiego wysokiego szacunku. — W Paryżu dnia 26. Czerwca 1815.

Marszałek Xiążę Moskwy,

(Podpis.) Ney.

Do wiadomych już (z przeszłego *Nru Gazety naszey*) szczegółów Sessyi Izby prawodawczych Francyi, odprawionéy dnia 23go Czerwca, przycaczamy jeszcze z *Gazet Francuzkich* następujące:

Xiążę Lucyan (Brat Napoleona) rzekł w Izbie Parów: „Wszystko na tém należy, aby uchronić się wojny, a Francyi zapewnić wolność i niepodległość. Zrzekł się Cesarz. Niech żyje Cesarz! Każda przera-

wa byłaby nieładem. Wooszę, aby Napoleona Iigo uznać Cesarzem.“

Pan Boissy d'Anglas: „Grożą nam wojną domową, iakby niedosyć na tém, że nam wciągnięto w głąb Kraiu nieprzyjaciela? Protestuję się przeciw temu, aby miano cokolwiek stanowić z paśpiechem względem następstwa tronu, sposobem podchwytuającym.“

Hrabia Pontécoulant: „Daleki jestem od tego, abym się miał oświadczyć przeciw Napoleonowi II. Szanuję Napoleona Igo, gdyż ón wznosił sławę Francyi, i był moim osobistym dobroczyńcą; lecz mimo tego nieuznam za Panów moich Dziecięcia i Rejentki, nie znajdujących się nawet we Francyi. Jakimże sposobem Xiążę możesz podobny wniosek czynić Izbie? Bez wątpienia jesteś Francuzem przez twój sposób myślenia, lecz we względzie konstytucyjnym jesteś tylko Xiążęciem Rzymskim“, a Rzym składa teraz części Państwa Francuzkiego.“

Xiążę Lucyan: Odpowiem ia na to, co się mnie tyczy osobiście.“

Hrabia Pontécoulant: „Potem Xiążę na ciebie kolej mówić. Szanuj równość, który tak często dawaleś przykłady.“

Xiążę Lucyan: „Jeśli nie jestem w oczach W Pana Francuzem, jestem nim przy najmniej w oczach całego Narodu.“

Hrabia Labeledoyere Jenerał (ten sam, który pierwszy iako Pułkownik przeszedł był z pułkiem swoim do Napoleona), odezwał się temi słowy:

„Cesarz zrzekł się na rzecz Napoleona II. Podług mego przekonania, zrzeczenie to jest żadnem, jeżeli natychmiast nie okrzyknjemy Następca Napoleona II. Któż się to wżbrania? Ci tylko, którzy, dopóki szczęście służyło Cesarzowi, leżeli u nóg jego. Czyliż ci, którzy w nieszczęściu odwrócili się od niego, chcą także odwrócić się od Napoleona II? Czyliż nie mogą doczekać się cierpliwie zgięcia karków pod abce iarzmę? Napoleon zrzekł się na rzecz Syna, a więc gdy tego nie uznamy, musi znowu wziąć miecz dla wznowienia krwawych boiów; w ten czas wspólnie z dzielnymi wojownikami, którzy obok niego walczyli, wszyscy z nim się złączymy. Biada podłym Jenerałom, którzy może już teraz myślą o nowym zdradzie. Sądzić ich będą Reprezentanci Ludu, i wymierzają na nich karę, która innych od podobnych odstraszy zbrodni. Imie ich niech będzie okryte cechą hańby, a ich rodziny z

Kraiu wygnane, ich siedziby zniszczone ogniem — precz z każdym zdrajcą! Gdy Napoleon zrzekł się Rządu dla ocalenia Ojczyzny, dopełnił przez ten czyn tego, co był winien samemu sobie, ale nie co był winien Narodowi, gdyż *Naród nie jest jego godzien!* Nie leżze to winą Narodu, iż po drugi raz musi zrzekać się tronu? a przecież Naród zaprzysiął nie opuścić go i w nieszczęściu! (Tu wszczęto się wielkie szemranie.) Wiem rzekł dalej — że prawdziwy przyjaciel Ojczyzny rzadkiem jest teraz zjawieniem . . . Tu zawołano ze wszeh stron: *Da porządku!* a gdy Labeledoyere w najwyższym uniesieniu mówić nie przestał, podniósł się Marszałek Massena i rzekł: „Młody człowieku, zapominasz się!“ — Pan Labeledoyere odzwał się: „Sądziś może, iż dotąd jesteś w kordegardzie?“ . . . Labeledoyere nie zważał na to, lecz nakoniec musiał ustąpić z mównicy.“

Dnia 26go Czerwca przestała Kommissya rządząca do obu Izb następujące poleśstwo:

„Kommissya rządząca poczytuje sobie za obowiązek zapewnić Izby, iż nie zaniedbuie żadnego środka dla poparcia układow o pokój przez użycie całej siły narodowej. Jenerałowie pragną nieustannie, aby zebrać wojsko i urządzić na nowo wojsko północne, które wystawia już mocną masę i wzmacnia się codziennie nowemi korpusami. Potrzeby jego (*materiel*) są już w stanie zupełnym. Kommissya rządząca polega w obronie niepodległości narodowej na patriotyzmie i przywiązaniu swych współobywateli, nie powiększy, ani utai niebezpieczeństwa, i wierną będzie zawsze Ojczyźnie.“

(Podpis.) Xiążę Otranto.

Dnia 30go Czerwca mieli podpisać Davoust, Vandamme, Pajol, d'Erlon i 14tu innych Jenerałów w obozie w Valette najmocniejszą protestację przeciw przywróceniu Burbonów. W tymże samym duchu miały także obiedwie przewodawcze Izby Francyi wydać odezwę do Narodu Francuzkiego.

T e a t r W o y n y .

Gazeta Wiedeńska zawiera następujące urzędowe doniesienia:

Void, w Lotaryngii d. 7. Lipca.

J. C. K. Mość odbył konno nad zwyczaj

przyspieszone pochody z *Mannheim* przez *Speyer*, *Reinzubern*, *Weissenburg*, *Hagenau*, *Zabern*, *Saarburg*, *Vicq* i *Nancy* do *Void* (na gościńcu z *Toul* do *Bar-le-Duc*) od 27 Czerwca do dnia dzisiejszego, w towarzystwie swoich NN. Sprzymierzeńców, Cesarza Rossyjskiego i Króla Pruskiego, tudzież Jego Cesarzowickiej Mości Następcy tronu, i zostaje w naypożądańszém zdrowiu. Twierdze *Pfalzburg* i *Toul* ominione zostały osobnym na to ubitym gościńcem, a przez śmiałość nadspodziane uakutecznienie tego przedsięwzięcia stały się daremnymi wszystkie okopy i urządzenia do obrony, tudzież przygotowane ludu uzbrojenie. Podczas tych utrudniających pochodów, zatrudniał się N. Pan codziennie, iak gdyby w naygłębszym pokoju, wewnątrzemi potrzebami swych Ludów. Błogosławieństwa Europy towarzyszą wszędzie temu nieporównanemu Monarsze, a przytomność Jego przykłada się widocznie do uspokojenia samey nawet Francyi. Prowincye, przez które ciągnął się ten pochód, zdawały się czuć, iak wiele Mu Francya teraz już jest winną. — Tak w *Speyer*, iako i w *Nancy* odwiedzał N. Pan po swoim przybyciu groby swych Przodków obydwóch linii. W tém ostatniem miejscu, gdzie pałac Przodków Jego na przyjęcie przygotowane, dowiadywał się N. Pan o miejscu, które ich zwłoki pokrywa i odebrał taką odpowiedź: „Zniszczono je w czasie rewolucyi i nie jest godne widoku J. C. Mości.“ — N. Pan odpowiedział: „Zniszczenie jego, a nie szukanie, jest hańbą.“

Poddanie się Paryża.

Z główny kwatery Monarchów Sprzymierzonych, *Void*, d. 7. Lipca 1815. W czasie, gdy wyciska Wyższego *Renu* i *Włoch* od d. 24. Czerwca przemieszły swoje stanowiska z nad *Renu* i *Padu*, na owe Wyższy *Mozeli* i okolic pod *Besancou*; gdy wszystkie przeyscia przez *Vogesen*, Wyższą *Sarrę*, *Meurthe*, *Mozellę*, *góry Jura* i *Alpy* z niepodobną do wiary szybkością odbyły; gdy wojsko *Jen. Rapp* pod *Sztrasburg* odpartem, i wojsko *Jen. Lecourbe* i *Suchet* na wszystkich punktach do odrotu zmuszonym było, a przez to razem wszystkie przygotowania do powstania narodowego we Francyi, zaaimieszcze rozwinąć się mogły, rozprężonemi i zniszczonemi zostały, ruszyły wojska *Marszałków Wellingtona* i *Blüchera*, po wielkiem pod *Mont St. Jean* zwycięstwem, w równy niemal odległości z nad Wyższy

Sambry nad *Sekwanę*. — Groźna postawa *Xięcia Wellingtona* pod *St. Denis*, *Aubervillers* i nad kanałem *Ourcq*, tudzież śmiałe, krwawe i w końcu najszczęśliwszym skutkiem uwieńczone ataki *Marszałka Blüchera* ze strony *Neuilly*, na koniec wewogitrzne rozprężenie partyi i niedołężność Rządu Francuzkiego, zmusiły postawione dla obrony *Paryża* wojsko w dniu *zeim Lipca* do zawarcia rozeymu, i do poddania samego miasta Sprzymierzonym. Wojsko to cefnie się, na mocy wojskowej umowy (która tylko dla obu, w *Paryżu* i około niego działających wóysk służy) za *Ligierę*, oddawszy dnia 4. *Lipca* o południu *St. Denis*, *St. Ouen*, *Clichy* i *Neuilly*, dnia 5. *Lipca* *Montmartre*; a dnia 6. *Lipca* wszystkie rogatki *Paryża*. Tymczasem wielkie sprzymierzone wojska, posuwające się ze wschodu i południa, biorą kierunek swój ku *Ligierze*.

Wspomniana dopiero co umowa wojskowa, tak opiewa:

Dzisiaj, dnia 3. *Lipca* 1815go, mianowani *Kommissarze* przez *Dowodców* wóysk obustronnych, iako to: *Baron Bignon*, do wydziału spraw zagranicznych użyty, *Hrabia Guilleminot* Szef sztabu jeneralnego wojsba Francuzkiego, *Hrabia Bondy* Prefekt Departamentu *Sekwany*, opatrzeni pełnomocnictwami *J. O. Xięcia Marszałka Eckmühl*, naczelnego *Wodza* wóysk Francuzkich *ziednéy*; a *Pan Jener. Major Baron Müfffling* opatrzony pełnomocnictwami *J. O. Xięcia* polnego *Marszałka Blüchera*, naczelnego *Wodza* wóysk Pruskich, *Pan Pułkownik Harwey* opatrzony pełnomocnictwami *J. O. Xięcia Wellingtona*, naczelnego *Wodza* wóysk *Angielskich*, zgodzili się na następujące artykuły:

Art. 1.) Ma być rozeym między sprzymierzonemi wojskami, dowodzonemi przez *J. O. Xięcia Blüchera* i *J. O. Xięcia Wellingtona*, a między wojskiem Francuzkiem stojącym pod murami *Paryża*.

Art. 2.) Jutro ma wojsko Francuzkie pociąg swój rozpocząć dla udania się za *Ligierę*; zupełne ustąpienie z *Paryża* ma w przeciągu trzech dni nastąpić, a poruszenie wojska końcem udania się za *Ligierę*, powinno w ośmiu dniach być ukończonem.

Art. 3.) Wojsko Francuzkie zabierze z sobą wszystkie potrzeby (materiel), działa polowe, kassy wojskowe, konie i własność pułków

bez żadnego wyjątku, i weźmie z sobą także osoby należące do zakładow pułków i różnych galezi administracji wojskowej.

Art. 4.) Chorzy i ranieni, równie jak i Lekarze, którzy naturalnie przy nich pozostaną, zostawac będą pod szczególną opieką Panów Wodzów, Marszałków dowodzących naczelnie wojskami Angielskiem i Pruskim.

Art. 5.) Woyskowi i Urzędnicy, o których w poprzedzającym artykule jest mowa, będą mogli natychmiast po wyzdrowieniu swoim udać się do korpusu, do którego należą.

Art. 6.) Żony z dziećmi będą mogły w Paryżu wolnemi pozostać, lub udać się z nimi do swoich mężów.

Art. 7.) Officerowie wojska liniowego umieszczeni przy federalistach, lub strzelcach gwardyi narodowej, będą mogli do wojska, lub do domu powrócić.

Art. 8.) Jutro dnia 4. Lipca w południe, mają być St. Denis, St. Ouen, Clichy, i Neuilly; pojutrze dnia 5. Lipca o téżej samej godzinie Montmartre, a w dniu trzecim, 6. Lipca, wszystkie rogatki oddane.

Art. 9.) Służba wewnętrzna w mieście Paryżu, ma być dalej przez gwardyę narodową i korpus miejskiej żandarmeryi sprawowana.

Art. 10.) Dowodcy wojsk Angielskich i Pruskich obowiązują się szanować teraźniejsze Władze, jak długo takowe trwać będą, i zalecić ich szanowanie swoim podległym.

Art. 11.) Własność publiczna z wyłączeniem téj, co się do wojny ściąga, czy ta do Rządu lub Władz municypalnych należy, będzie szanowaną, a sprzymierzone Moearstwa nie będą się w żaden sposób mieszać do téj zarządu i sprawowania onegoż.

Art. 12.) Równie osoby i własność prywatna szanowanemi być mają. Mieszkańcy i w ogóle wszystkie osoby, które się w stolicy znajdą, mają używać nadal praw wolności swojej, bez niepokoienia lub badania ich za to wszystko, co się ściąga do piostowanych przez nich teraz, lub niegdyś urzędów, tudzież za ich postęпки lub opinie polityczne.

Art. 13.) Woyska obce nie powinny przeszkadzać opatrywaniu w żywność stolicy, lecz owszem wziąć pod opiekę swoją dowóz i wolny obieg przeznaczonych tam rzeczy.

Art. 14.) Niniejsza Umowa ma być zachowywana, i za prawo dla obu stron-

nych stosunków aż do zawarcia pokoju uważaną; w przypadku zerwania onéże, powinna być w zwyczajnych kształtach, przynajmniej dziesięcioma dajami wprzódy, wypowiedziana.

Art. 15.) Jeżeli zajdzie jaka wątpliwość w wykonaniu artykułów téj umowy, tedy wyłożoną być ma na korzyść wojska Francuzkiego i miasta Paryża.

Art. 16.) Niniejsza umowa uznaje się powszechnie dla wszystkich wojsk sprzymierzonych za ważną, z zastrzeżeniem potwierdzenia ze strony Moearstw, do których wojska należą.

Art. 17.) Zatwierdzenia powinny być jutro, dnia 4. Lipca, o godz. ótéj zrana, na moście pod Neuilly, wymieniane.

Art. 18.) Powinny być z obu stron mianowani Kommissarze, dla czuwania nad wykonaniem niniejszey umowy.

Zdziałano i podpisano w St. Cloud na trzy ręce przez wyżey pomienionych Kommissarzy, w dniu i roku, jak wyżej.

(Podpisali)

Baron Bignon. Baron Müffling.
Hrabia Guilleminot. Pułkownik Harwey.
Hrabia Bondy.

Niniejszy rozeym pozwolonym jest i zatwierdzonym w Paryżu d. 3. Lipca 1815.

(Podpis) Marszałek Xiążę Eckmühl.

NN. Cesarze Austriacki i Rossyjski, Ministrowie Xiążę Metternich i Hrabia Nesselrode, wyiechali d. 9. Lipca z St. Dizier począ do Paryża, który wojska sprzymierzone dnia 6go Lipca w skutku powyższej umowy wojskowej zięły. N. Król Pruski pojechał takż do Ligny do Paryża, a Lord Castlereagh już tam stał.

Gazety Paryzkie pod d. 7. Lipca zawierały następujące wiadomości: „Wojska sprzymierzone weszły wczora spokojnie do Paryża. — Król Ludwik XVIII. pozostanie w Compiegne, a Kommissya rządząca w dotychczasowej czynności swojej, póki los Francyi oznaczonym nie będzie. — Napoleon Bonaparte miał się udać do Anglii i przybyć do Plymouth.”